

Datum

2017-09-08

Vår referens

Lisa Bülow Miljöinspektör

Yttrande över remiss från Regeringskansliet angående begränsning av icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige. Kemikalieinspektionens rapport från ett regeringsuppdrag.

Dnr: 270:04741-2017

Sammanfattning

I EU-direktiv 2009/128/EG framgår att medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön. Detta ska bland annat ske genom att främja alternativa metoder eller tekniker såsom icke-kemiska alternativ till bekämpningsmedel.

Regeringen gav i september 2016 Kemikalieinspektionen uppdraget att, i samråd med Jordbruksverket, Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten, analysera behovet och möjligheten att begränsa icke yrkesmässig (privat) användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige.

Kemikalieinspektionen har i maj 2017 publicerat en rapport som redovisar ett förslag till begränsningar. Myndigheten avser att begränsa den privata användningen av kemiska växtskyddsmedel så att endast de växtskyddsmedel som innehåller verksamma ämnen med låg risk enligt EU:s växtskyddsmedelsförordning, får godkännas för privat användning. I rapporten framgår att de nya bestämmelserna bör kunna träda i kraft från år 2019.

Miljönämnden ser positivt på Kemikalieinspektionens förslag till begränsningar.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att svara på Miljö- och energidepartementets remiss enligt förvaltningens förslag

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen
- Kemikalieinspektionens rapport från ett regeringsuppdrag: Begränsning av icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2017-09-26

Ärendet

Miljö- och energidepartementet har översänt remiss angående begränsning av icke yrkesmässig användning av kemiska växtskyddsmedel i Sverige. Remissen består av Kemikalieinspektionens rapport från ett regeringsuppdrag. Miljönämndens svar önskas senast 2017-10-30.

Bakgrund

Kemikalieinspektionen översände 2016-12-22 inbjudan till miljöförvaltningen att lämna synpunkter på utkastet till den rapport som nu har tagits fram. Utkastet innehöll preliminära förslag till åtgärder för att begränsa den privata användningen av kemiska växtskyddsmedel.

Miljöförvaltningen yttrade sig 2017-01-10 med direkt svar till Kemikalieinspektionen. Miljöförvaltningen såg i sitt yttrande positivt på att Kemikalieinspektionen är restriktiv mot användning av växtskyddsmedel, både yrkesmässigt och privat. I sitt yttrande välkomnade miljöförvaltningen åtgärder tidigt i kedjan, exempelvis att man endast tillåter växtskyddsmedel innehållande verksamma ämnen som är klassade som lågriskämnen av EU.

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden ser positivt på att begränsa den privata användningen av växtskyddsmedel då Malmö kommun har som övergripande mål att minska den totala användningen av kemiska bekämpningsmedel.

I enlighet med miljöförvaltningens yttrande 2017-01-10 bör begränsningen genomföras tidigt i kedjan. Kemikalieinspektionen har valt att gå vidare med det förslag som miljöförvaltningen ställde sig mest positiv till; att endast tillåta växtskyddsmedel innehållande verksamma ämnen med låg risk. Förslaget bör innebära att färre växtskyddsmedel som utgör en risk för människors hälsa och miljön finns på marknaden.

Kemikalieinspektionens preliminära bedömning är att bland annat glyfosat och ättiksyra inte kommer att betraktas som lågriskämnen och därmed inte heller kommer finnas tillgängliga för privat bruk i framtiden. Att glyfosat och ättiksyra kan komma att förbjudas för privat bruk i framtiden ser miljönämnden positivt på. Medlen tillämpas av privatpersoner för bekämpning av ogräsmedel på ytor såsom grusgångar, stenbeläggningar samt asfaltytor och kan innebära risk för att yt- och grundvatten förorenas. Medel som innehåller ättiksyra innebär risker för irritationsskador på hud eller i ögon. Glyfosat är ett bekämpningsmedel som dödar all växtlighet samt är det direkt giftigt för vattenlevande organismer. Världshälsoorganisationens expertråd menar att glyfosat bör bedömas som troligen cancerframkallande.

Det finns alternativa metoder som är rimliga för privatpersoner att använda sig av, exempelvis olika typer av mekanisk ogräsbekämpning, termisk bekämpning eller bekämpning med hetvatten.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende då barns rätt till god hälsa och en hälsosam uppväxtmiljö ställer krav på användningen av växtskyddsmedel i hemmet. Barn ska ha möjlighet att leka utomhus, i exempelvis den privata trädgården, utan att riskera exponering av växtskyddsmedel med hälsorisker. Genom kontakt med en behandlad gräsmatta kan barn bli utsatta för indirekt exponering av växtskyddsmedel.

Förslaget har utarbetats av miljöinspektör Lisa Bülow. Samråd har skett med enhetschef Sanja Nogalo Culjak vid avdelningen för miljö- och hälsoskydd.

Ansvariga

Kerstin Åkerwall
Miljödirektör

Jeanette Silow
Avdelningschef
Avdelningen för
miljö- och hälsoskydd